

Název: Vědomostní hra „Riskuj“

Autor: Klára Raurová

Vhodné zařazení:

- předmět: přírodopis
- ročník: opakování učiva 6. třídy

Časová náročnost: 45 minut

Třída: 6

Ověření: 23.6.2011, 6.B

Metodické poznámky:

- Příprava karet

- Na jednu stranu papíru natiskneme bodové hodnocení a z druhé strany natiskneme otázky (obsahují i odpovědi). Listy s otázkami zatavíme do folie a poté rozstříháme.

- Průběh hry

- Třídu rozdělíme do skupin po 4 – 5 žácích.
- Každá skupina si vybere otázku za určitý počet bodů z libovolného tematického okruhu (celkem je jich 11). Na odpověď má skupina 30 vteřin. Pokud skupina dobře odpoví, nechá si kartu s bodovým hodnocením. Pokud bude odpověď špatná, může odpovídat jiná skupina.
- Vyhrává skupina, která má nejvíce bodů.

BUŇKA

MOTÝLI

PRVOCI

ŘASY

PAVOUCI

ŽAHAVCI

PLOŠTĚNCI

MĚKKÝŠI

KVASINKY

VČELA

BROUCI

1 000

2 000

3 000

4 000

5 000

Vysvětlete, jaký význam má pro buňku buněčné jádro?
Odpověď: Obsahuje dědičnou informaci. Řídí činnost buňky.

Jakou funkci má buněčná stěna?
Odpověď: Zpevňuje a chrání buňku.

Jak se nazývá děj, který probíhá v chloroplastech?
Odpověď: fotosyntéza

Jaká látka je obsažena v buněčné stěně hub? Tato látka tvoří i vnější kostru pavouků.
Odpověď: chitin

Jak se nazývají skupiny buněk se stejnou funkcí u rostlin (u živočichů)?
Odpověď: U rostlin pletiva, u živočichů tkáně.

Vyjmenujte jednoho zástupce prvoků.

Odpověď: trepka velká, měňavka velká

Jakou funkci má potravní vakuola?

Odpověď: trávení potravy

Jak se nazývá pružná buněčná blána na povrchu těla trepky velké?

Odpověď: pelikula

Který prvok způsobuje onemocnění malárie?

Odpověď: krvinkovky rodu zimnička

Jak se nazývají mořští prvoci, kteří vytvářejí schránky?

Odpověď: dírkonožci

Vyjmenujte dva zástupce jednobuněčných řas.
Odpověď: zrněnka, zelenivka, pláštěnka, krásnoočko

Jak se nazývá organela umožňující jednobuněčným řasám pohyb?
Odpověď: bičík

Jak se nazývá jemná a pružná blána kryjící buňku jednobuněčné řasy krásnoočka?
Odpověď: pelikula

U některých jednobuněčných řas je vyvinuto očko, kterým vnímá řasa světlo. Cizím slovem se nazývá ...
Odpověď: stigma

Význam jednobuněčných řas v ekosystému:
Odpověď: vyrábějí kyslík – fotosyntéza, producenti, součást planktonu – potrava pro jiné organismy

Vyjmenuj dva zástupce kvasinek.
Odpověď: kvasinka vinná, kvasinka pивní

K čemu využíváme v potravinářství kvasinky?
Odpověď: výroba alkoholu, kynutí těsta

Kvasnice neboli ... jsou směsí ...
Odpověď: droždí, kvasinek a mouky

Množení kvasinek se nazývá ...
Odpověď: pučení

Při alkoholovém kvašení cukerných roztoků vzniká oxid uhličitý a alkohol, který je pro kvasinky jedovatý. Jaké množství alkoholu mohou mít alkoholické výrobky vzniklé kvašením?
Odpověď: přibližně 12 až 15 procent

Trávicí dutina žahavců se nazývá ...

Odpověď: láčka

Od čeho je odvozen název kmene žahavců?

Odpověď: Mají žahavé buňky.

Nezmar obecný má na svém těle samčí i samičí pohlavní buňky. Těmto organismům říkáme ...

Odpověď: hermafrodité

Skupina žahavců, která má schránky z uhličitanu vápenatého, se nazývá ...

Odpověď: korálnatci

Medúzovci mají dvě vývojová stadia. Popiš je.

Odpověď: nepohlavní stadium – přisedlé, pohlavní stadium – plovoucí medúza

Kde žijí ploštěnci?

Odpověď: ve vodě, ve vlhku, v tělech živočichů

Vysvětlete, co znamená pojem parazitismus.

Odpověď: Soužití organismů: parazita a hostitele. Toto soužití je výhodné pouze pro parazita.

Ve kterých zvířatech žije dospělec motolice jaterní?

Odpověď: u ovcí, koz, skotu, prasat a vzácně u člověka

Tasemnice bezbranná se ve střevě přichytí pomocí ...

Odpověď: hlavičky se čtyřmi přísavkami

Larva tasemnice bezbranné vytvoří ve svalech útvar, který se nazývá ... Člověk se tedy nakazí, jestliže sní ...

Odpověď: boubel, nedostatečně tepelně upravené maso skotu

Kmen měkkýšů rozdělujeme do třech skupin. Jak se tyto skupiny nazývají?

Odpořěd': plži, mlži a hlavonožci

Jmenuj jednoho zástupce plžů, jednoho zástupce mlžů a jednoho zástupce hlavonožců.

Odpořěd': plži – hlemýžd' zahradní, plzák lesní, plovatka bahenní, bahnatka malá;
mlži – velevrub malířský, škeble rybničná, perlotvorka mořská, ústřice jedlá;
hlavonožci – sépie, chobotnice pobřežní, krakalice

Chrupavčitý jazýček hlemýždě zahradního se nazývá ...

Odpořěd': radula

Největšími zástupci kmene měkkýšů jsou ... patřící do třídy ...

Odpořěd': krakalice, hlavonožců

Vysvětlete, jak vzniká perla. U kterých zástupců měkkýšů můžeme tento jev pozorovat?

Odpořěd': Mezi plášť a lasturu perlotvorky mořské nebo perlorodky říční vnikne cizí tělísko (zrnko písku), které se obalí perletí.

Tělo pavouků se skládá z ...
Odpověď: hlavohrudi a zadečku

Jak druh trávení mají pavouci?
Odpověď: mimotělní

Pavouci dýchají ...
Odpověď: plicními vaky

Podle čeho poznáme dospělého samce sklípka?
Odpověď: Poslední článek makadel je přeměněn v kopulační orgány – bulby.

Popište způsob lovu potravy u pavouků?
Odpověď: Někteří pavouci staví pavučiny, do kterých chytají potravu. Sklípka si sítě nestaví a potravu si loví sami.

Vyjmenujte včelí produkty.

Odpověď: med, včelí vosk, mateří kašička

Do jakých skupin rozdělujeme včely v úlu?

Odpověď: dělnice, trubci, matka

Proč nemůže včela vytáhnout žihadlo, jestliže jej použije na svoji obranu?

Odpověď: Žihadlo má na konci zpětné háčky.

V letní období se vyvine v úlu druhá matka. Stará matka opouští s částí včelstva úl, usadí se nejčastěji na větvi a vytvoří hroznovitý útvar, který se nazývá ...

Odpověď: roj

Vyjmenujte čtyři stadia vývoje včely medonosné, jak jdou za sebou. Tato proměna se nazývá ...

Odpověď: vajíčko, larva, kukla, dospělec; dokonalá

První pár křídel je u brouků přeměněn v

Odpověď: krovky

Podle čeho získala čeleď nosatcovití svůj název?

Odpověď: Přední část hlavy je protažena v nosec.

Která čeleď brouků má nápadně velká tykadla?

Odpověď: tesaříkovití

K čemu používají samci roháče obecného svá mohutná kusadla?

Odpověď: k souboji o samici

Co to jsou feromony? Kde je člověk využívá (v souvislosti s jednou skupinou škodlivých brouků)?

Odpověď: Látky, které vylučují samice lýkožrouta smrkového. Těmito látkami lákají samce. Využívají se na výrobu lapačů hmyzu.

Motýlí křídla jsou kryta ...

Odpověď: šupinami

Naše nejhojnější babočka má druhové jméno ...

Odpověď: paví oko

Náš největší motýl se nazývá ... Poznáme jej podle výrazné kresby na hrudi.

Odpověď: lišaj smrtihlav

Pro výrobu hedvábí se využívá kukly motýla ...

Odpověď: bource morušového

Proč má babočka kopřivová druhové jméno kopřivová?

Odpověď: Její housenky žijí na kopřivách.